

ŠTETL

Výroční zpráva spolku ŠTETL za rok 2022

Významné události

V lednu 2022 začal spolek pracovat na dramaturgii, produkci a propagaci akcí pro rok 2022. Z mnoha důvodů, převážně propagačních a vnitřních, bylo rozhodnuto o změně názvu spolku: z Kulturního a vzdělávacího centra rabína Federa se stal spolek ŠTETL. Změnu názvu schválilo představenstvo Židovské obce Brno, byly upraveny stanovy spolku a 15. února 2022 došlo k řádnému zapsání změn.

Rok 2022 byl také prvním rokem pravidelné celoroční činnosti spolku. Spolek v tomto roce pořádal nebo spolupořádal 35 samostatných akcí pro veřejnost, 48 programů v rámci festivalu ŠTETL FEST a 9 filmových projekcí festivalu Kolnoa. Za rok 2022 byl celkový počet účastníků na akcích spolku téměř 10 000.

Zprovoznil jsme web spolku www.stetl.cz, navíc také facebookovou a instagramovou stránku spolku.

Eva Yildizová
předsedkyně spolku

Štěpán Menashe Kliment
rabín Židovské obce Brno

Nejvýznamnější akcí roku 2022 bylo úspěšné uspořádání prvního ročníku festivalu ŠTETL FEST ve spolupráci s Židovskou obcí Brno a za účasti dalších oslovených partnerů.

První ročník festivalu ŠTETL FEST zcela splnil své poslání, a to představit veřejnosti židovskou kulturu a komunitu.

V rámci festivalového programu jsme představili projekt Židovské obce Brno nazvaný Knihovna ukradených nadějí – sbírkový fond 12 000 liturgických knih ze svozů z holokaustu. Mezi nejsilnější momenty festivalu řadíme uvedení inscenace Příběh knihy před potomky rodiny Strachovy, o níž inscenace pojednává, setkání s rodinou Herdanových v jejich bývalém bytě na Hlinkách a uvedení opery Brundibár.

Do Brna se sjeli nejvyšší představitelé židovské komunity z České republiky, zahraniční hosté i diváci, kteří přicestovali ze Slovenska, Německa, Izraele, Anglie, Austrálie, USA a Kanady.

Během festivalu proběhlo také celorepublikové setkání židovské mládeže, pro něž byl vytvořen nezávislý festivalový program.

Do organizace festivalu se zapojil kraj a množství městských organizací – Vila Löw-Beer, Vila Tugendhat, Filharmonie Brno, Divadlo Husa na provázku, TIC, Paměť národa, Jazzfest a ND Brno. Díky tomu se festivalový program mohl odehrávat po celém Brně.

Festival celkově nabídl 49 programových akcí ve třech festivalových dnech. Návštěvnost všech programů byla celkem 5 700 diváků a posluchačů všech věkových kategorií.

Musíme přiznat, že návštěvnost a velký zájem ze strany veřejnosti zcela předčily naše očekávání. Potvrdilo to náš předpoklad, že akce takového typu chybí nejen v Brně, ale v celé České republice.

Přehled akcí pořádaných spolkem ŠTETL v roce 2022

Březen

29. 3. **Poslední ghetto.** Beseda s Annou Hájkovou.
17. 3. **Esoterika a antisemitismus** – nečekané spojenectví. Přednáška Zbyňka Taranta.

Duben

10. 4. **Komentovaná prohlídka židovského hřbitova** v Židenicích.
24. 4. **Po stopách brněnské židovské komunity.** Komentovaná procházka a prohlídka synagogy.
27. 4. **Jom ha-šoa: jak se rodí pietní den.** Přednáška Zbyňka Taranta.
28. 4. **Jom ha-šoa**, veřejné čtení jmen obětí holocaustu na Moravském náměstí, spolupořadatelé.

Květen

1. 5. **Komentovaná prohlídka židovského hřbitova** v Židenicích.
15. 5. **Po stopách židovských architektů.** Komentovaná procházka městem s historičkou architektury Zuzanou Ragulovou.
21. 5. Koncert **Eversmiling Liberty.** Rockové oratorium v SONO centru, spolupořadatelé.
21. 5. Brněnská muzejní noc: **Po stopách brněnské židovské komunity** s prohlídkou synagogy.
29. 5. Open House Brno: **Synagoga Agudas achim.** Komentovaná prohlídka.

Červen

3. 6. **Petr Sís: Nicky a Vera.** Čtení a workshop.
9. 6. **Pečení chaly.** Workshop.
21. 6. **Odhalení pamětní desky skladatele Pavla Haase** na adrese jeho posledního pobytu Havlíčkova 67, Brno.

Září

- 2.–4. 9. **Festival ŠTETL FEST.**
15. 9. **Po stopách brněnské židovské komunity**, komentovaná prohlídka s Barborou Dočkalovou.
22. 9. **Komentovaná prohlídka židovského hřbitova** s Barborou Dočkalovou.
2. 9. – 31. 12. **Knihovna ukradených nadějí.** Výstava v galerii Celnice Brno.

Říjen

9. 10. **Židovské stopy v centru Brna.** Komentovaná procházka s archeologem a etnografem Michalem Doleželem.
12. 10. **Příběh knihy.** Dvě reprízy představení – dopolední pro školy, odpolední pro veřejnost.
12. 10. **Knihovna ukradených nadějí.** Komentovaná prohlídka výstavy s rabínem Štěpánem Menashe Klimentem.
14. 10. **Komiksový workshop s Kakalíkem**, ilustrátorem, výtvarníkem a animátorem, autorem knihy Už tam budem, Mojžíši?
18. 10. **Stavby Otto Eislera v centru Brna.** Komentovaná procházka městem s historičkou architektury Zuzanou Ragulovou.
29.–30. 10. **Filmový festival Kolnoa.**

Listopad

1. 11. **Příběh knihy.** Představení pro školy.
5. a 6. 11. **Příběh knihy** na festivalu Globale v Brémách. (DEU)
10. 11. **Čištění Kamenů zmizelých.** Výročí křišťalové noci v Brně.
10. 11. **Procházka po Kamenech zmizelých.**
10. 11. **Liron Meyuhas trio & Eniesa.** Koncert v Divadle Husa na provázku.
12. 11. **Stanislav Motl: Česká stopa Adolfa Eichmanna.** Projekce dokumentu a přednáška v Divadle Feste. Představení Divadla Feste: **Eichmann v Jeruzalémě.**
13. 11. **Vilové stavby brněnských židovských průmyslníků.** Procházka s archeologem a etnografem Michalem Doleželem.
13. 11. **Prohlídka židovského hřbitova.**

Prosinec

4. 12. **Komentovaná prohlídka židovského hřbitova** s Jakubem Kanarkem.

- 11. 12. **Lomnice – 110. výročí narození Lea Eitingera.** Beseda o významném vědci původem z Lomnice, prohlídka židovského hřbitova, koncert kapely Mackie Messer Klezmer Band.
- 12. 12. **Příběh knihy.** Repríza představení ve Vile Löw-Beer.
- 19. 12. **Chanuka v Divadle Husa na provázku.** Přednáška brněnského rabína Štěpána Menashe Klimenta.

Partneři spolku

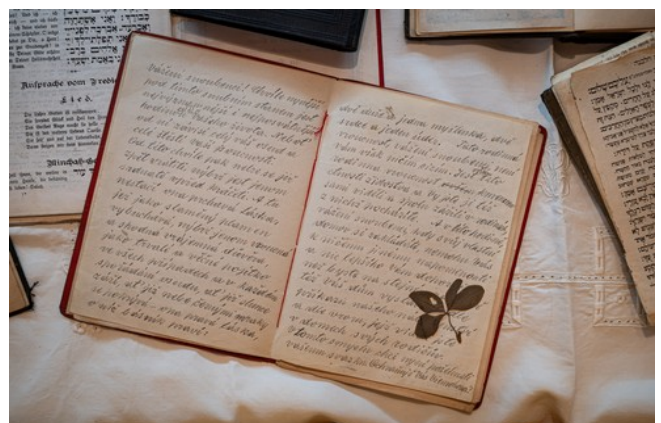
Akce v roce 2022 jsme pořádali ve spolupráci s Židovskou obcí Brno, ale také dalšími partnery – Paměti národa Jižní Morava, Divadlem Husa na provázku, Židovským muzeem Praha, pobočkou Brno, Divadlem Feste, Muzeem Brněnska, Muzeem města Brna, Filharmonii Brno, TIC, Okrašlovacím spolkem pro Lomnici a okolí aj.

Lidské zdroje

Během roku 2022 se podařilo spolku ustálit externí tým 7 pracovníků, kteří se podílejí na celoroční činnosti spolku produkčně a propagačně. Speciální početnější tým vznikl jednorázově pro ŠTETL FEST.

Finanční zázemí

Spolek v roce 2022 nepodával žádné žádosti o granty. Veškerý příjem spolku pochází ze vstupného z akcí. Spolek nevlastní žádný majetek.

Hodnocení činnosti spolku

V prvním roce činnosti spolek zcela dostal svému poslání – představit veřejnosti židovskou kulturu a komunitu. Podařilo se zaujmout, vnést židovská témata do veřejného prostoru a najít pro ně atraktivní formu prezentace. Velký zájem z řad veřejnosti potvrdil nutnost tato témata otevírat a zpracovávat je jazykem a prostředky 21. století. Návštěvnost a velký zájem ze strany veřejnosti zcela předčily všechna očekávání.

Festival ŠTETL FEST se stal významnou událostí nejen v kontextu židovských akcí, ale především v rámci evropských kulturních počínů.

Se spolkem se elektronicky nebo osobně spojilo mnoho občanů nejen židovského vyznání, kteří chtějí sdílet svůj příběh nebo naopak prostřednictvím spolku najít své kořeny. Můžeme tedy konstatovat jeden ze splněných cílů spolkových aktivit – rozhýbání neaktivní části židovské komunity, jejich přátel a příbuzných.

Dobrou zprávou je fakt, že během celého roku jsme na akcích nezaznamenali žádné otevřené projevy nenávisti nebo antisemitismu.

Jedinou stinnou stránkou činnosti spolku je nedostatečný počet pracovníků. V současné chvíli není ve spolku nikdo stabilně zaměstnán, a to kvůli finančním možnostem spolku.

Plány a předpokládaný rozvoj spolku v roce 2023

Činnost spolku zůstane zachována v současné struktuře – rozdělení činnosti na kontinuální celoroční a jednorázovou festivalovou.

Dramaturgie celoroční činnosti je připravena v četnosti 3 až 6 programů měsíčně dle období, festival je připraven jako čtyřdenní s celkovým počtem akcí 70. Plánujeme také festival izraelského filmu Kolnoa.

Velkou výzvou je hledání finančních zdrojů na pravidelnou činnost spolku, a to jak na domácí půdě, tak v zahraničí.

Je zde zcela zřejmý potenciál naplnění a zorganizování většího počtu akcí, který je bohužel zatím omezen dostupnými lidskými zdroji a financemi.

30. 1. 2022, Eva Yildizová, předsedkyně spolku